

BÆNKEBIDERE – små spændende dyr

Hvem kan du møde, når du løfter en sten, et stykke bark eller noget gammelt halvråddent træ i skoven eller på legepladsen? Det kunne godt være BÆNKEBIDERE - de små grå panserklædte væsener med en masse ben og nogle lange viftende følehorn.

Bænkebidere er ret spændende dyr, som godt kan tåle at blive samlet op og holdt forsigtigt på. For bænkebiderne har nemlig deres skelet udenpå i stedet for indeni. Så de er hårde udenpå og bløde indeni.

START

med at gå på jagt efter bænkebidere. Du kan samle dem i små spande eller bøtter. Læg gerne lidt blade eller græs ned, så de kan gemme sig. Prøv om du kan finde forskellige slags bænkebidere – også gerne forskellige størrelser.

Husk, altid at holde dem væk fra sol og varme.

BÆNKEBIDER-GÆLLER

Bænkebidere er noget så sjældent som et landlevende krebsdyr. De er i familie med fx krabber, rejer og tanglopper som lever i havet. Alle krebsdyr bruger gæller til at trække vejret med, ikke lunger. Gæller virker ikke, hvis de tørrer ud, og det er derfor man mest finder bænkebidere, hvor der er fugtigt og ingen sol.

BÆNKEBIDER-BEN

Selv om de har rigtig mange ben, så løber de altså ikke superhurtigt. Men det behøver de heller ikke, da den mad, som de spiser ikke først skal fanges.

PRØV

om du kan tælle, hvor mange ben en bænkebidere har. Du skal ikke tælle de to benlignende ”rør” med, som stikker ud allerbagerst. De er ikke ben, men noget bænkebideren kan suge vand op med.

Du skulle gerne ende med tallet 14 😊

BÆNKEBIDER-MAD

Bænkebiderne kommer frem om natten og spiser forskellige døde plantedele som fx visne blade, råddent træ, gamle svampe, men de kan også spise små døde dyr. Det, som de egentlig spiser, er de bittesmå bakterier og svampe, som sidder på de gamle, døde plantedele.

Så bænkebiderne er naturens skraldemænd på den gode genbrugsagtige måde. På turen igennem bænkebideren og ud igen findeles det døde plantemateriale, så de vigtige næringsstoffer kommer tilbage til jorden til glæde for de levende planter. En meget vigtig opgave i naturen, som de deler med de lige så flittige regnorme.

BÆNKEBIDER-UNGER

Nogen gange kan du være heldig at finde en bænkebider med en hvidlig "pose" på maven. Det er en bænkebiderhun med sine æg i en rugepose fyldt med vand, så æggene ikke tørrer ud. Når æggene klækkes kommer der bittesmå lyse bænkebiderunger ud. Når verden bliver for farlig kryber de ind i rugeposen.

BÆNKEBIDER-ALDER

Bænkebidere kan blive op til 4 år, hvis de altså ikke bliver spist af nogle sultne dyr, som også er fremme om natten. Det kunne være skrubtudser, edderkopper, rovbiller, skolopendere eller spidsmus.

FORSKELLIGE BÆNKEBIDERE

De fleste bænkebidere er fladtrykte, men der findes nogle, som er mere runde og de kan rulle sig sammen til en kugle. De hedder KUGLE-BÆNKEBIDERE og de ruller sig sammen for at undgå at blive spist. Måske tror de, at de ligner en lille rund sten, og sten er jo ikke mad for nogen.

PRØV

at lægge små brædestykker eller gamle stofstykker ud mørke, fugtige steder på legepladsen. Gerne lidt skjult og hemmeligt. Vent en uges tid og se så, hvem som er flyttet ind under brædde- eller stofstykkerne.